

ÎNCHEIERE

21 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Cristina Dornean, reprezentată de către avocatul Ghenadie Odobescu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Cristina Dornean împotriva lui Silvii Dornean cu privire la repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de către Cristina Dornean și a fost menținută hotărârea din 07 decembrie 2020 a Judecătoriei Edineț, sediul central,

constată:

La 08 iulie 2020 Cristina Dornean a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Silvii Dornean cu privire la repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 08 mai 2020, aproximativ pe la orele 10:00, pârâtul, aflându-se la domiciliul său din s. Tîrnova, r-nul Edineț, a inițiat o ceartă cu ea, în urma căreia i-a aplicat lovituri cu mâinile și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i vătămări corporale neînsemnate, fapt confirmat prin raportul de constatare medico-legală nr. 202019P0268 din 12 mai 2020 și concluziile medicului legist Sava Vreamea.

A menționat că, prin hotărârea din 11 iunie 2020 a Judecătoriei Edineț, sediul central, pârâtul a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 781 din Codul contravențional (pentru episodul din 08 mai 2020), fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de 50 de ore.

A susținut că, tot prin hotărârea menționată, instanța de judecată l-a recunoscut vinovat pe Silvii Dornean de săvârșirea contravenției prevăzute de art.781 din Codul contravențional (pentru episodul din 10 mai 2020), unde victimă este soacra contravenientului, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de 50 de ore, iar conform art. 44 din Codul contravențional, pentru concurs de contravenții, prin cumulul sancțiunilor aplicate, lui Silvii Dornean i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de 60 de ore.

A afirmat că, în urma celor întâmplute, pârâtul i-a cauzat un prejudiciu moral în sumă de 50000 de lei, această sumă fiind necesară pentru reabilitarea stării

emoționale.

A notat că, acțiunile violente ale pârâtului i-au dezechilibrat starea emoțională, a devenit iritată și foarte sensibilă. Periodic simte dureri de cap, stări de neliniște, neîncredere în forțele proprii, nesiguranță, are permanent o stare de disconfort sufletesc, psihicul este încordat la maxim și nu mai poate lucra în regim normal ca anterior.

A solicitat încasarea de la pârât a sumei de 50000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 1500 de lei și a altor cheltuieli pe care le va suporta pe parcursul examinării cauzei.

Prin hotărârea din 07 decembrie 2020 a Judecătorei Edineț, sediul central, a fost admisă parțial acțiunea depusă de către Cristina Dornean și a fost încasată de la Silvii Dornean în beneficiul Cristinei Dornean suma de 6000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral. În rest acțiunea a fost respinsă. A fost încasată de la Silvii Dornean în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 100 de lei.

La 10 decembrie 2020 Cristina Dornean, reprezentată de către avocatul Ghenadie Odobescu, a declarat apel nemotivat, iar la 04 februarie 2021 a declarat apel motivat, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la admiterea integrală a acțiunii.

Prin decizia din 22 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de către Cristina Dornean, reprezentată de către avocatul Ghenadie Odobescu și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel a menționat că, în urma celor stabilite în cadrul ședinței de judecată, prima instanță a reținut cu temeinicie ca fiind dovedită fapta ilegală săvârșită de către Silvii Dornean în coraport cu Cristina Dornean prevăzută de art.781 din Codul contravențional (violența în familie), or, Silvii Dornean cu vinovăție a acționat față de Cristina Dornean, cu care la 08 mai 2020, orele 10:00, aflându-se la domiciliul din s. Tîrnova, r-nul Edineț, a inițiat o ceartă, în urma căreia i-a aplicat ultimei câteva lovituri cu mâinile și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i, conform raportului de constatare medico-legală nr.202019P0268 din 12 mai 2020, vătămări corporale neînsemnate.

Prin urmare, instanța de apel a conchis cu certitudine că, intimatul a acționat în mod ilicit și, cauzând un prejudiciu moral prin acțiunile sale, este pasibil de răspunderea de daune menționate în prevederile art. 2036 și 2037 din Codul civil (este o faptă cu caracter ilicit, este cauzat un prejudiciu altei persoane și între fapta ilicită săvârșită și prejudiciu respectiv este un raport direct de cauzalitate).

Instanța de apel a relevat că, la stabilirea prejudiciului moral, prima instanță s-a bazat pe principiile compensării rezonabile și echitabile a prejudiciului moral prevăzute și de prevederile art. 41 al CEDO și s-a condus de faptul că, apelanta a suferit diferite consecințe negative pe plan moral.

În acest context, prima instanță a reținut drept întemeiate argumentele apelantei precum că, prin tratamentul ilicit al intimatului, apelantei i-au fost provocate sentimente de frică, durere și inferioritate, de natură să o umilească și înjosească, și să stopeze orice posibilitate de a opune rezistență fizică sau morală.

Cu referire la suferințele psihice estimate în cuantum de 50000 de lei de către apelanta Cristina Dornean, instanța de apel a conchis că, urmare a acțiunilor ilegale ale intimatului Silvii Dornean, apelantei i-au fost cauzate vătămări corporale, care

în mod indispensabil i-au adus ultimei dureri fizice, în mod subsecvent și un anumit disconfort psihic, însă a considerat că, suma de 50000 de lei, cu titlu de daună morală pretinsă de apelantă, ar reprezenta o compensație exagerată ce nu derivă din realitate.

Instanța de apel a menționat că, în opinia justă a primei instanțe, obligarea intimatului de a achita o compensație bănească apelantei în sumă de 6000 de lei ar fi pe măsură de a acoperi suferințele fizice și psihice suportate de către apelantă, iar restul sumei de 44000 de lei, prima instanță justificat a respins-o ca neîntemeiată.

Totodată, instanța de apel a menționat că, din analiza pretenției apelantei cu privire la încasarea de la intimat în beneficiul său a cheltuielilor de asistență juridică în cuantum de 1500 de lei, suportarea cărora pretinde a fi confirmată prin bonul de plată nr. 13759615 din 18 iunie 2020 (f. d. 15), prima instanță justificat a considerat necesar de a o respinge. Or, studiind bonul de plată menționat, rezultă că, beneficiar al sumei date este Tamara Sorocolețni, semnătura căreia a fost aplicată pe bonul de plată și care confirmă că, anume persoana în cauză, Tamara Sorocolețni a achitat în contul BAA „Odobescu&Partenerii” suma de 1500 de lei. Un alt careva înscris, care ar confirma faptul că, anume Cristina Dornean și nu o oarecare Tamara Sorocolețni a suportat cheltuielile de asistență juridică în prezenta cauză civilă, atât primei instanțe, cât și instanței de apel nu i-au fost prezentate. De altfel, contrar practicii CtEDO, instanței nu i-a fost prezentată nici o listă, în care s-ar detalia acțiunile efectuate de avocat și orarul timpului aferent acestora.

Ca urmare, admiterea cerinței apelantei și dispunerea încasării în contul său a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 1500 de lei ar putea fi interpretată, în lipsa unui act justificativ, ca fiind o îmbogățire fără justă cauză.

La 26 aprilie 2021 Cristina Dornean, reprezentată de către avocatul Ghenadie Odobescu, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la admiterea integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece circumstanțele cauzei nu au fost constatate just de către instanța de apel și a fost apreciată incorect situația de fapt.

A menționat că, raportând prevederile art. 1998 alin. (1) și 2037 din Codul civil și ale art. 45 alin. (1) din Codul contravențional la materialele cauzei, rezultă că, acțiunile intimatului sunt prejudiciabile și săvârșite cu vinovăție, or, ultimul, prin hotărârea din 11 iunie 2020 a Judecătoriei Edineț, sediul central, a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 781 din Codul contravențional.

A susținut că, în urma celor întâmplate, acțiunile violente ale intimatului i-au dezechilibrat starea emoțională, a devenit iritată, impulsivă și foarte sensibilă. Respectiv, suma de 50000 de lei reprezintă o compensație echitabilă și rezonabilă pentru suferințele fizice și psihice.

A afirmat că, instanțele judecătorești nu au determinat cuantumul prejudiciului moral în raport cu probele și circumstanțele cauzei.

A notat că, instanța de apel a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, precum și materialului anexat la dosar, fără a examina sub toate aspectele legalitatea și temeinicia hotărârii supuse apelului, în raport cu regulile și legislația în vigoare.

Prin notificarea din 09 iunie 2021 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia recursului, înștiințându-l despre necesitatea depunerii referinței (f. d. 101), însă ultimul nu și-a valorificat acest drept și nu a depus referință.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa părților copia deciziei contestate la 28 mai 2021 (f. d. 92).

Astfel, recursul declarat la 26 aprilie 2021 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Cristina Dornean, reprezentată de către avocatul Ghenadie Odobescu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Cristina Dornean, reprezentată de către avocatul Ghenadie Odobescu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Cristina Dornean, reprezentată de către avocatul Ghenadie Odobescu, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Cristina Dornean, reprezentată de către avocatul Ghenadie Odobescu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nina Vascan

Mariana Pitic